

Suon sijainti ja tila

Raahen Kopsankylän Pahaneva on metsäsaarekkeinen ovaali suoallas silikaattialustalla suurkivisellä kumpuoreenialueella Pattijoen ja Piehinkijoen latvojen välisellä vedenjakajalla. Suon korkeimmalla kohdalla on pohjoisosan laaja kuljokeidasräme.

Pahanevaa on ojitettu sen länsi- ja eteläreunoilta, muutoin suo on ojittamaton (ala noin 210 ha) kangasmetsien laidoiltakin; uudisojia ei havaittu. Suolla olevat kaksi vanhaa talvitien pohjaa eivät näytä vaikuttavan pintavedenvirtailuun, eivätkä ne juuri erotu häiritsevinä maastossa. Mönkijäuria, jotka voivat vesivirtailuihin vaikuttaa, on aivan suon luoteisosassa.

Pahanevan luoteisosan yli kulkee voimajohtoparilinja. Koska suo on osaltaan harvapuustoinen, linja ei kuitenkaan juuri hallitse maisemanäkymää. Maisemalle luonteenomaisia ovat sen sijaan lukuisat metsäsaarekkeet, joista suurimmat jakavat suon käytännössä erillisiin maisemalohkoihin.

Koska Pahaneva sijaitsee vedenjakajalla, ja ojitetut reunat sijaitsevat vedenlaskusuunnassa monin paikoin rahkaisten alojen alapuolella, ei ojituksella ole kovinkaan suurta etävaikutusta suohon. Pahanevaa voidaan pitää luonnontilaisen kaltaisena – jopa lähes luonnontilaisena suona.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Pahaneva on sekakompleksi, jossa sadevesivaraiset ombrotrofiset pinnat ovat kuitenkin vallitsevia. Edustavin keidasosa on suon "laella" oleva, ruoppakuljokeidasräme. Toinen, hyvin pienikokoinen kuljokeidas, on suon luoteisosassa. Edustava lyhytkorsikeidasrämeen muodostama viettokeidasosa on suon lounaisosassa Tihiäsaaren länsipuolella; tämän keitaan nuoruudesta ovat vielä osoituksena paikoin esiintyvät lajit minerotrofian relikteinä. Keidasosiin voidaan lukea myös laajat tasapintaistat rahkarämemassiivit; näiden rahkakeitaiden reunoilla mineraalimaata vasten on useinkin kapea, karun nevarämeen muodostama laide.

Minerotrofisista keskisistä aloista laajin on Tuoresaaren eteläpuolinen karu rimmikko. Muutoin minerotrofia tulee laiteiden lisäksi esiin rahkamassiiveja lohkovissa juoteissa, jotka nekin ovat karuja ja paikoin kalvakkarahkasammalvaltaisia.

Pohjavesivaikutus tulee Pahanevalla esille muutamassa kuivahkossa kumpuhetteessä, jotka ovat suotyypiltään lähinnä lähteistä ruoho- ja heinäkorpea (lähdekorpea). Näissä "ehtyneissä" hetteissä ei ole lähdevesi lainkaan näkyvillä vaan esiintyy niukkana tihkuna, joka on tulkittavissa kasvistosta, jossa niukasti mm. tervaleppä, lettolehväsammal, kampasammal ja sudenmarja. Nämä maastossa tiheinä metsikkötuppaina näkyvät kasvupaikat ovat ravinteisuudeltaan meso-eutrofisia. Suon pohjoislaidan heteparin alapuolella kasvillisuus vaihtuu keskiravinteiseksi sarakorveksi ja sararämeeksi.

Pahanevalla ei tiedetä esiintyvän uhanalaiseksi luokiteltuja kasvilajeja. Luontotyypeistä lähteinen ruoho- ja heinäkorpi kuuluu uhanalaisuusluokituksessa vaarantuneiden ryhmään.

Suolinnuston yleispiirteet

Pahanevalta ei ole tiedossa linnustoselvitystä. Elokuun lopulla tehdyn tarkastuskäynnin yhteydessä havaittiin enää taivaanvuohi, niittykirvinen ja kurjen jälkiä. Koska suon linnustoa ei ole asianmukaisesti selvitetty, jää se tuntemattomaksi.

Pahanevan merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Pahaneva on useasta maisemalohkosta koostuva yhtenäinen kokonaisuus, joka on harvinaisen luonnontilainen. Kokonaisuus sisältää mm. eri tyyppien keidassuo-osia ja laajan aapasuorimmikkoalueen, lähdevaikutteisia komeita korpia sekä kumpuhetteen. Metsäsaarekkeiden maisemaa elävöittävän vaikutuksen lisäksi suolla on muutamia komeita kelokkoja. Suon reunamilla olevat kivipaadet lisäävät jopa erämaiseksi miellettyä maisematuntua. Suolle on Metsäkeskuksen toimesta merkitty ympäristötukialue. Edellä mainitut seikat antavat aiheen harkita suota käytettävän suojelu- ja virkistystarkoitukseen – varsinkin kun sitä ei ole maakuntakaava- luonnoksessa (2001) merkitty GTK:n arvioimaksi tuotantokelpoiseksi suoksi.

Kirjallisuus

Pohjois-Pohjanmaan liitto 2001: Maakuntakaavaluonnoskartta.